

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 2C/167/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611204159
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2012:8611204159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudca JUDr. Mária Tvrdíková, v právnej veci žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zastúpený advokátom JUDr. Oliverom Balážom, Advokátska kancelária so sídlom Zámocká 10, 811 01 Bratislava, proti žalovanému W. E., nar. X.X.XXXX, bytom U. 77X/X, XXX XX A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, o zaplatenie 595,88 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 263,94 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 6.12.2010 do zaplatenia v 10,- eurových mesačných splátkach počnúc dňom právoplatnosti rozsudku až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 81,53 eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ambróza Motyku, č. ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXX do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi a žalovanému trovy konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 595,88 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 6.12.2010 do zaplatenia.

Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o pripojení č. 3450939 s Dodatkom k zmluve č. 3450939. Využívaním služieb verejnej mobilnej rádiatelefónnej siete žalovaným vznikla mu celková pohľadávka v sume 595,88 eura ako nezaplatené poplatky za hovorné, mesačné poplatky a nárok na zmluvnú pokutu v zmysle Dodatku. Žalovanému zaslal pokus o zmier s rozpisom nehradených faktúr. Žalovaný na písomný pokus o zmier nereagoval. Zároveň poukázal na to, že ku dňu 1.7.2010 došlo k zlíčeniu

spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 35 705 019, zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 1238/B (T-Mobile Slovensko) so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469, zapísaného v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel:

Sa, vložka číslo: 2081/B, pričom sa dňom 1.7.2010 stal univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., ktorá bola v dôsledku zlúčenia zrušená bez likvidácie a ku dňu zlúčenia zanikla. Vstúpila do všetkých práv a povinností zaniknutej spoločnosti T-Mobile, a. s., vrátane zmluvných vzťahov vyplývajúcich z každej Zmluvy o pripojení uzavretej medzi žalovaným a spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a. s., ako jeho právnym predchodcom, ako aj všetkých ostatných zmluvných vzťahov, ktoré vznikli medzi žalovaným a jeho právnym predchodcom do dňa účinnosti zlúčenia.

Na podporu žalovaného vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS oznámením zo dňa 30.8.2011.

Právny zástupca žalobcu písomným podaním zo dňa 11.11.2011 doplnil žalobu, pričom uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 23.11.2009 uzavretá zmluva o pripojení č. 3450939. K tejto zmluve bol dňa 23.11.2009 uzavretý dodatok, na základe ktorého si žalovaný dohodol balík služieb „Podľa seba 3 (3000)“, ktorý obsahoval aj mobilný telefón zn. LG BL 20. Okrem iného sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a počas nich si riadne a včas plniť zmluvné povinnosti. Pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti s následkom odstúpenia od zmluvy bola v dodatku dojednaná zmluvná pokuta vo výške 331,94 eura. Záväzkové vzťahy sa spravujú Občianskym zákonníkom okrem práv a povinností výslovne upravených zákonom č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Žalovaný prevzal ako neoddeliteľnú súčasť zmluvy všeobecné podmienky poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s. a cenník ich služieb, s ktorými sa žalovaný oboznámil pri uzavieraní zmluvy a dodatku, a ktoré sa zaviazal dodržiavať. Žalovaný už od fakturačného obdobia 15.1.2010 do 14.2.2010 neplnil svoje zmluvne dohodnuté povinnosti a neuhrádzal mu vystavené faktúry za poskytnuté služby. Dňa 21.3.2010 bola prevádzka jeho SIM karty obmedzená na núdzové volania a prijímanie hovorov. Dňa 13.5.2010 po márnom uplynutí dodatočne poskytnutej lehoty na zaplatenie dlžnej čiastky, odstúpil od zmluvy a dňa 15.11.2010 vyúčtoval žalovanému zmluvnú pokutu. Žalovaný uzatvoril zmluvu o pripojení a dohodol si balík služieb s využitím možnosti získania mobilného telefónu za 1,- euro, pričom jeho reálna cena bola 259,- eur. Cena poskytovaných služieb pre zvolené služby predpokladala mesačný objem služieb za 16,7983 eura na obdobie 24 mesiacov. Celkom zabezpečovaná pohľadávka v sume 662,16 eura. Napriek dojednanej dobe, počas ktorej sa žalovaný zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu a plniť si riadne a včas svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, nezaplatil faktúry za poskytnuté služby. Žalovaný svojim konaním zapríčinil odstúpenie od zmluvy, pričom mu spôsobil vznik pohľadávky v celkovej hodnote 263,94 eura nezaplatením faktúr za poskytnuté služby, výpadok tržieb vo výške 335,97 eura (20x16,7983) a ujmu 215,83 eura za poskytnutú zľavu na mobilný telefón. Celkom v čase odstúpenia od zmluvy zmluvná pokuta zabezpečovala záväzok 551,80 eura. Priebeh zmluvného vzťahu, z ktorého si uplatňuje nároky naznačuje, že žalovaný od počiatku nemal úmysel za dojednané služby platiť, ale mal záujem iba získať mobilný telefón a využiť služby po dobu ich povinného poskytovania. Žalovaný si musel byť vedomý hrozby, že bude musieť zaplatiť aj zmluvnú pokutu dojednanú v zmluve. Inštitút zmluvnej pokuty je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia zmluvných záväzkov súhrne upravených v § 544 a násl. Občianskeho zákonníka. Ich zmyslom je zabezpečenie splnenia povinností, ktoré sú obsahom záväzku. Účel zmluvnej pokuty spočíva predovšetkým v hrozbe citelnou majetkovou sankciou voči dlžníkovi pre prípad, že nesplní svoju povinnosť z hlavného záväzkového vzťahu a taktiež v zabezpečení veriteľa pred prípadnou ujmou, ktorá by mu nesplnením hlavného záväzku mohla vzniknúť. Tento účel je, ako vyplýva z povahy veci ťažko splniteľný iba symbolickou hrozbou, ktorá nemotivuje dlžníka dostatočne k tomu, aby bral na seba iba také záväzky, ktoré pri zvážení všetkých okolností môže s vysokou pravdepodobnosťou splniť. Súčasne má sankčný charakter, pretože účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť stíha nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dojednanej výške. Dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Žalovaný mal možnosť voľby a oboznámil sa s podmienkami, ako aj následkami vyplývajúcimi z prípadného porušenia zmluvných podmienok pred uzatvorením zmluvy. Z uvedených dôvodov, preto zmluvnú pokutu nepovažuje žalobca za neprimerane vysokú sankciu, vzhľadom na zabezpečovaný záväzok. Z uvedených dôvodov žiadal žalobe vyhovieť.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 6.12.2011 uviedol, že nenamieta časť uplatneného nároku žalobcu vo výške 263,94 eura s príslušenstvom za poskytnuté elektronické komunikačné služby, namieta však opodstatnenosť uplatnenej zmluvnej pokuty. Žalovaný by mal

povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprímerane ukracuje spotrebiteľa. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútne neplatných, neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že ním napádaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. V obdobných právnych veciach o neprijateľnosti zmluvnej pokuty už rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 9.5.2011 sp. zn. 18Co/136/2010 a rozsudkom zo dňa 29.6.2011 sp. zn. 2Co/137/2010. Vzhľadom k uvedeným právoplatným rozsudkom Krajského súdu Prešov žalobca s poukazom na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ak žalobca podal žalobu pred právoplatnosťou citovaných rozsudkov, nemôže trvať na uplatnení svojho nároku s neprijateľnej zmluvnej podmienky, a v tejto časti by mal žalobu zobrať späť.

Právny zástupca žalobcu k vyjadreniu vedľajšieho účastníka doručil súdu stanovisko zo dňa 16.2.2012, v ktorom uviedol, že nemali by byť opomenuté práva a oprávnené požiadavky dodávateľa. Vedľajší účastník hromadne vstupuje do konaní bez znalosti problematiky vzťahov, v ktorých sú uplatňované nároky žalobcu. Dôsledkom toho je jednostranný pohľad na vec bez objektívneho hodnotenia všetkých okolností prípadu a zmysluplnosť poskytovanej ochrany postavenej na všeobecnom deklamovaní ustanovení zákona, a napríklad a priori spochybňovania legálneho právneho inštitútu. S takýto „paušálnym“ prístupom k ochrane, väčšinou aj bez vedomia samotného účastníka konania, ide skôr o vynucovanie si poskytovania právnych služieb. Nemôže sa stotožniť s tým, aby v mene ochrany „slabšieho“ v zmluvnom vzťahu, bolo poškodzované, či dokonca upierané jeho právo na zabezpečenie si ochrany svojich práv v tom istom vzťahu. Zmluvná pokuta v prejednávanej príhode bola dojednaná v súlade so zákonom, pričom boli dodržané všetky formálne náležitosti. Žalovaný výslovne akceptoval jednotlivú výšku zmluvnej pokuty určenej pevnou sumou v dodatku ako dostatočne citeľne majetkovú hrozbu, ktorá zohľadňuje aj dĺžku obdobia, počas ktorého zabezpečenie malo trvať, a teda aj možnú výšku do úvahy prichádzajúceho súhrnu škôd hroziacich žalobcovi. Žalovaný mal možnosť voľby a oboznámil sa s podmienkami, ako aj následkami vyplývajúcimi z prípadného porušenia zmluvných podmienok pred uzatvorením zmluvy. V prípade posudzovanej veci zmluvnú pokutu nepovažuje za neprímerane vysokú sankciu vzhľadom na zabezpečovaný záväzok. Uzavretá zmluva, rovnako ako aj dodatok k tejto zmluve boli medzi účastníkmi individualizované, ich obsah pokiaľ ide o poskytované služby a záväzky bol dotvorený podľa požiadaviek žalovaného, priamo na zmluvnom pracovisku a vpísanej počítačom do textov uzatváraných dokumentov, ktoré sú pripravené ako všeobecné formuláre. Zmluva a dodatok boli vytlačené a spoločne so žalovaným odsúhlasené, že ich dojednané obsahy zodpovedajú jeho požiadavkám. Zmluvná pokuta je podľa názoru žalobcu plne v súlade s platným právnym poriadkom a jej výška zodpovedá zabezpečovanej pohľadávke. Podmienka dojednaná v súlade s platným právom nemôže byť považovaná za neprijateľnú zmluvnú podmienku, navyše ak súd má zo zákona povinnosť skúmať jej primeranosť a modifikovať ju. Zmluvnú pokutu považuje za primeranú vo vzťahu k zabezpečovaným záväzkom a funkciám zmluvnej pokuty a trvá na ich priznaní súdom v celom rozsahu. Žalobca uzatvára zmluvy o pripojení na dobu 24 mesiacov a poskytuje v dobrej viere svojim klientom zariadenia nemalej hodnoty. Spolieha sa pri tom na to, že splnením zmluvy klientom sa mu takto vložený vklad vráti. Aby obmedzil riziko strát, zabezpečuje si plnenie zmluvných povinností od druhej strany zákonným inštitútom - zmluvnou pokutou. Ak pripustí paušálnu „ochranu spotrebiteľa“, ktorý nielenže nebol poškodený, ale sám poškodzoval práva druhého, môže to viesť až k rozvratu celého hodnotového systému. Príkladom nezodpovednosti „spotrebiteľa“ je aj tento prípad, keď žalovaný už od 3. fakturačného obdobia neplnil podmienky uzavretej zmluvy. Z uvedeného vyplýva zámer žalovaného získať mobilný telefón a využívať povinné poskytovanie služieb na škodu žalobcu, ktorý podľa vtedy platného zákona č. 610/2003 Z. z. mohol odstúpiť od zmluvy až po 45. dňoch omeškania. Doterajšia prax žalobcu je taká, že takmer výlučne sú zmluvy porušované v prvých mesiacoch zmluvného vzťahu. Keď k porušeniu dochádza až pred koncom zmluvnej viazanosti, žalobca si zmluvnú pokutu neuplatňuje vôbec. Rozhodne tomu tak ale nie je v prejednávanej príhode, keď žalovaný svoje povinnosti z uzavretých zmlúv prestal plniť po dvoch mesiacoch. Ak by bola prekročená primeranosť zmluvnej pokuty, súd má moderačné právo, a teda aj povinnosť znížiť neprímerane vysokú zmluvnú pokutu.

Z výsledkov vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

T-Mobile Slovensko, a. s., predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným dňa 23.11.2009 zmluvu o pripojení č. 3450939 a taktiež aj Dodatok k zmluve o pripojení č. 3450939.

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a. a. uzatvorila so žalovaným dňa 23.11.2009 zmluvu o pripojení č. 3450939 na telefónne číslo 904547236, ktorej neoddeliteľnú súčasť tvoria všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s.. Predmetnou zmluvou sa spoločnosť T-Mobile Slovensko, a. s. zaviazala poskytovať žalovanému verejné elektronické komunikačné služby vo svojej verejnej telefónnej sieti prostredníctvom SIM karty. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať služby a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku. Využívaním služieb verejnej mobilnej rádiatelefónnej siete žalovaným vznikla žalobcovi celková pohľadávka v sume 595,88 eura ako nezaplatené poplatky za hovorné, mesačné poplatky a zmluvnú pokutu v zmysle Dodatku.

Z výpisov faktúr žalobcu je zrejme, že žalovaný nezaplatil za poskytované služby zo strany žalobcu za obdobie od 02/2010 do 04/2010 v celkovej výške 263,94 eura.

Pokusom o pokonávku zo dňa 30.4.2010 vyzval žalobca žalovaného na úhradu pohľadávky za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 263,94 eura, pričom pohľadávku žiadal uhradiť najneskôr do 12.5.2010. Zároveň žalovaného upozornil, že v dôsledku porušenia povinností stanovených príslušným Dodatkom k zmluve o pripojení zo strany žalovaného a následného vypojenia SIM karty, mu vznikol nárok na doúčtovanie a zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura.

Ku dňu 1.7.2010 došlo k zlúčeniu spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 35 705 019 so žalobcom, pričom žalobca sa dňom 1.7.2010 stal univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s., ktorá bola v dôsledku zlúčenia zrušená bez likvidácie a ku dňu zlúčenia zanikla. Žalobca vstúpil do všetkých práv a povinností zaniknutej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s..

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa bodu 1 písm. b/ Dodatku k zmluve o pripojení č. 3450939 sa žalovaný zaviazal riadne a včas platiť cenu služieb Podniku podľa zvoleného programu Služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, platným cenníkom a dodatkom.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu dňa 23.11.2009 uzatvoril so žalovaným zmluvu č. 3450939, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. V zmysle predmetnej zmluvy žalobca vypožičal žalovanému SIM kartu, ktorá umožnila žalovanému využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom. SIM - karte bolo priradené účastnícke telefónne číslo 904547236. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve č. 3450939 odpredal žalovanému mobilný telefón zn. LG BL20 za kúpnu cenu 1,- euro. Žalovaný riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb za obdobie od 02/2010 do 04/2010 v sume 263,94 eura. Žalovaný túto sumu doposiaľ nezaplatil. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka zaplatenia istiny v sume 263,94 eura žalobe vyhovel.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobca si uplatnil proti žalovanému okrem istiny aj úrok z omeškania vo výške 9 % ročne od 6.12.2010 do zaplatenia. Žalobca požiadal o plnenie žalovaného listom zo dňa 30.4.2010, v ktorom ho vyzval na plnenie najneskôr do 12.5.2010. Žalovaný svoj dlh žalobcovi doposiaľ nezaplatil, a preto je od 13.5.2010 v omeškaní. Z uvedených dôvodov súd čo sa týka príslušenstva pohľadávky v sume 263,94 eura žalobe vyhovel.

Takýto záver však súd nemohol urobiť v časti o zmluvnú pokutu.

Podľa čl. 6 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj „nepriemeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou od 1.1.2008 bola nepriemeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil nepriemerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené, a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok, a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. V danom prípade je potrebné uviesť, že žalovaný zaplatil takmer 20 paušálnych mesačných poplatkov.

Súd prihladol k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluvy (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu, a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprímerane ukracuje spotrebiteľa.

Zmluvná pokuta teda bola dojednaná ako sankcia za porušenie zmluvných povinností ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaná zotrvá v zmluvnom vzťahu, a že si bude svoje zmluvné povinnosti plniť. Je zrejmé, že zmluvná pokuta plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, a je teda sankciou za porušenie povinností. Žalobca ponúka spotrebiteľom svoje služby prostredníctvom štandardných formulárových zmlúv, ktoré sú vopred pripravené, a ktorých obsah a zmluvné podmienky nemôžu spotrebiteľa žiadnym spôsobom ovplyvniť. To sa týka aj ustanovenia o zmluvnej pokute.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Dopĺňujúce formálne oznámenie Európskej komisie zo dňa 27.1.2008 č. 2007/2004195 uvádza: „V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalosti.“

Obligatórnosť zásahu súdu je opodstatnená, ak spotrebiteľovi súd podľa procesného poriadku (§ 5 O.s.p.) nemôže poskytnúť poučenie o hmotnom práve. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Océano Grupo Editorial SA a Roccio Murciano Quintero (C-240/98)* a medzi *Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol.* spojené prípady *C-240/98* a *C-244/98*, z ktorého je zrejmá obligatórnosť zásahu súdu proti nekalej podmienke. Cieľ čl. 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. Účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc hodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty, a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyše nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprímerane by regulovala vzťah neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3, 4 O.s.p., ktoré umožňuje súdu aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia proti nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice).

Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.. Žalovanému, ktorý mal v konaní prevažujúci úspech, žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, preto mu súd trovy konania nepriznal.

O trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní ohľadne žaloby týkajúcej sa zmluvnej pokuty mal plný úspech vedľajší účastník. Do konania vedľajší účastník vstúpil na strane žalovaného len čo sa týka zmluvnej pokuty vo výške 331,94 eura a jej príslušenstva vo výške 14,48 eura ako kapitalizovanej sumy úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 331,94 eura od 6.12.2010 do 1.6.2011, t. j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb. Podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo predstavuje podľa AT za 1 úkon právnej služby odmenu v sume 26,56 eura. Boli priznané trovy konania za 2 úkony právnej pomoci a to: prevzatie a príprava zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ AT), vyjadrenie zo dňa 6.12.2011 (§ 14 ods. 1 písm. b/ AT). Ďalej bol priznaný režijný paušál 2x7,41 eura (§ 16 ods. 3 AT) a 20 % DPH v sume 13,59 eura. Celkom boli priznané trovy konania v sume 81,53 eura.

Povinnosť žalobcu zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu vyplýva z ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto

rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.